

ORSZÁGOS VÍZÜGYI
FŐIGAZGATÓSÁG

Jöhet a legkeményebb tél is: készenlétben a vízügyes jégtörő flotta!

Budapest, 2021.12.15. – Ahogy minden évben ezen a napon, ma elkezdődik a jégtörő flotta I. - vagyis legalacsonyabb - fokú jégvédelmi készültségben tartása, ami az időjárás függvényében legkésőbb március 1-jén zárul. A vízügyi szolgálat így gondoskodik arról, hogy a hajóparkja szükség esetén azonnal bevethető legyen. Mostantól a 23 speciális vízi jármű a kijelölt állomáshelyén várja, hogy ha kell, munkába állhasson a Dunán, a Tiszán, illetve a Balatonon.

Beköszöntött a tél, ezért a vízügy szakembereinek fel kell készülniük a folyókon kialakuló jégzajlásra, ami bár természetes jelenség, meglehetősen kiszámíthatatlan és hatalmas károkat okozhat. A jég miatt sokkal gyorsabban és magasabbra emelkedhet a vízszint, mint a nyári árvizek esetén. A Kárpát-medence területén történt gátszakadások legalább egyharmadáért a jeges ár okolható. Az éghajlatváltozás miatt pedig korábban nem látott, szélsőséges időjárási viszonyok is kialakulhatnak.

A folyószabályozás ugyan jelentősen csökkentette a jégkárokat, teljesen megszüntetni nem tudta. A századok folyamán számtalan technikát kipróbáltak a szakemberek - tűzérseget, aknavetőket, de még repülőgépekről szórt bombákat is bevetettek az álló jégmező megbontására -, sokáig nem jártak teljes sikerrel. Az 1956 tavaszán pusztított jeges áradás után azonban döntés született arról, hogy *jégtörő hajókat* kell alkalmazni a hatékonyabb védekezés érdekében.

A flotta kiépítése 1959-ben kezdődött. Amikor az utolsó hajó 1988-ban elkészült, a legelső már csaknem 30 évesek voltak. A Balatonfüredi Hajógyárban épített „*Jégtörő I*” hajó alakja, manőverezési készsége és szerkezeti felépítése lehetővé teszi, hogy *ráfutásos módszerrel* törje a jeget, vagyis maximális sebességgel ráfusszon a jégre és a súlyával összeroppantsa. Ha azonban már olyan vastag a jégpáncél, hogy ez a módszer nem vezet eredményre, akkor az úgynevezett „*döngölővel*”, azaz speciális ellensúlyokkal felszerelt hajókra van szükség, amelyek a düllöngélő mozgásukkal biztosítják, hogy ne szoruljanak a jégbe. A *vízügyi igazgatási szervek jégtörő hajóparkjának üzemeltetéséről szóló 24/2012. (V. 31.) BM utasítás* alapján jelenleg 23 hajó szerepel a vízügy állományában, ezek közül 8 döngölős. Érdekesség, hogy a hatékonyabb és biztonságosabb munkavégzés érdekében a jégtörőket nem egyedül, hanem csoportosan indulnak útnak. Rendszerint 2-3 nagy és kicsi hajó dolgozik együtt, hogy szükség esetén segíteni tudják egymást.

Mint emlékeztet, a 2017-ben kialakult jeges árhullám idején a magyar jégtörő flotta Tokajtól Szegedig, illetve még Szerbiában is teljesített szolgálatot. A helyenként 40 cm vastag jégtáblák komoly károkat okoztak a több mint 40 év átlagéletkorú hajókon, ezért a járműveket a 2019. évi téli védekezési időszakra teljeskörűen felújítottuk.

A jégtörők ma reggel 6 órától a jégtörési szezon végéig bármikor munkába állíthatók. A Dunán 9, a Tiszán 13, a Balatonon pedig 1 hajó vár bevetésre.